

MØTEINNKALLING

Utvalg: LIVSLØPSUTVALGET
Møtested: Møterom Skjønhaug
Møtedato: 11.09.2012   **Tid:** 19.00   **Merk:** Ny inngang på baksiden av Kommunehuset

---

Eventuelt forfall meldes til tlf. 69 82 44 00
Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Møtet starter med en orientering fra virksomhet Helse- og barnevern.

SAKSLISTE

Saksnr.	Arkivsaksnr.	Tittel
27/12	09/246	ASFALTERING AV BOLIGFELT OG GRAV INDUSTRIOMRÅDE - BEVILGNING FRA TOMTEFONDET
28/12	11/673	SVAR PÅ HØRING - REGIONAL PLAN FOR VINDKRAFT I ØSTFOLD
29/12	09/437	OVERORDNET SAMARBEIDSAVTALE MELLOM SYKEHUSET ØSTFOLD OG TRØGSTAD KOMMUNE
30/12	08/110	ALKOHOLPOLITISKE RETNINGSLINJER FOR TRØGSTAD KOMMUNE 2012-2016
31/12	12/573	REFERATSAKER

Trøgstad, 5. september 2012

Marianne Larsen
leder

ASFALTERING AV BOLIGFELT OG GRAV INDUSTRIOMRÅDE - BEVILGNING FRA TOMTEFONDET

Saksbehandler: Hans Gunnar Raknerud
 Arkivsaksnr.: 09/246

Arkiv: Q05

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
27/12	Livsløpsutvalget	11.09.2012
41/12	Teknikk- og naturutvalget	11.09.2012
43/12	Formannskapet	13.09.2012

Rådmannens innstilling:

1. Til asfaltering av Fortveien, stikkveien til det nye boligfeltet i Torpveien og veinettet på Grav industriområde bevilges kr. 765 000.
2. Bevilgningene gjøres fra tomtefondet.

Bakgrunn:

De fleste av tomtene i de kommunale boligområdene ved Fortveien i Gravsåsen og Torpveien i Båstad er solgt og veiene er klare for asfaltering. Det er 5 boligtomter i Torpveien og 14 i Fortveien. På Grav industriområde på Skjønhaug er det solgt 6 tomter mens 2-3 fortsatt er ledige. Det er mye tungtrafikk ut og inn av industriområdet.

Saksutredning

Opparbeidelse av boligfeltene ble startet i 2006, og tomtene var klare for salg sommeren 2007. På Grav industrifelt var oppstart i 2007, og de første tomtene ble solgt i 2008. Tomtekjøperne har betalt for kostnadene til opparbeidning av ferdig asfaltert vei i sin tomtepris og inntekter fra salg av tomter blir løpende overført til kommunens tomtefond.

Avdeling for teknisk drift har fått følgende tilbud på asfalteringen fra vår rammeavtaleleverandør:

Fortveien	Kr. 99 000
Torpveien	Kr. 38 000
Grav Industriområde	Kr. 628 000
Sum	Kr. 765 000

Alle priser er eksklusiv merverdiavgift. Ordningen med momskompensasjon gjør at kommunen får refundert merverdiavgiften på denne investeringen og bevilgningen kan derfor gjøres på nettobeløpet.

Beholdningen på tomtefondet var på 2 020 000 kroner pr. 1. januar 2012. Det er ikke brukt noe fra fondet hittil i 2012, mens det er tilkommet midler fra tomtsalg som er gjort i år.

Vurdering

De aktuelle veistrekningene gjelder alle første gangs asfaltering i kommunale boligfelt og næringsområder. Disse er nå enten ferdig solgt, eller i ferd med å bli det. Dette er derfor et riktig tidspunkt å foreta disse investeringene.

Utskrift sendes:

Regnskapsavdelingen

SVAR PÅ HØRING - REGIONAL PLAN FOR VINDKRAFT I ØSTFOLD

Saksbehandler: Marit Lillegraven Haakaas
 Arkivsaksnr.: 11/673

Arkiv: S82

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
19/12	Eldreråd	10.09.2012
22/12	Ungdomsråd	10.09.2012
28/12	Livsløpsutvalget	11.09.2012
40/12	Teknikk- og naturutvalget	11.09.2012
54/12	Kommunestyret	18.09.2012

Rådmannens innstilling:

1. Trøgstad kommune oppfordrer til at regional plan for vindkraft i Østfold endres til:
Veileder for vindkraftutbygging i Østfold
2. Minste radius til hus/hytter vurderes øket til 1000 meter.
3. Maksimalhøyde på 150 meter bør vurderes.
4. Ufravikelig krav om at jordkabel skal benyttes inne på vindkraftområdet samt ut til nærmeste eksisterende påkoblingspunkt.
5. Utover dette forutsetter Trøgstad kommune at Østfold Fylkeskommune tar initiativ til en utredning av effektivisering i fornybar energi som allerede er i de eksisterende kraftverkene i Østfold samt en gjennomgang av linjenett som ytterligere kan reduseres energitap.
6. Friluftregistreringen i området er feil klassifisert. Hensynet til friluftinteressene tilsier at området Stikla NV bør tas ut av planen.

Bakgrunn:

Østfold fylkeskommune har utarbeidet en regional plan for vindkraft i Østfold som ligger ute på høring.

Hensikten med planarbeidet er å finne egnede områder i Østfold for vindkraftutbygging, og hvilke områder som er spesielt konfliktfylte eller ikke aktuelle. Planen skal sikre at enkeltsøknader av vindkraftanlegg i Østfold behandles ut fra helhetlige vurderinger.

Det er i alt funnet 10 mulig egnede vindkraftområder i Østfold, hvorav ett av dem i Trøgstad, nordvest for Stikla.

Høringsfristen er satt til 10. september, men Trøgstad har fått utsatt frist for tilbakemelding til etter kommunestyrets møte.

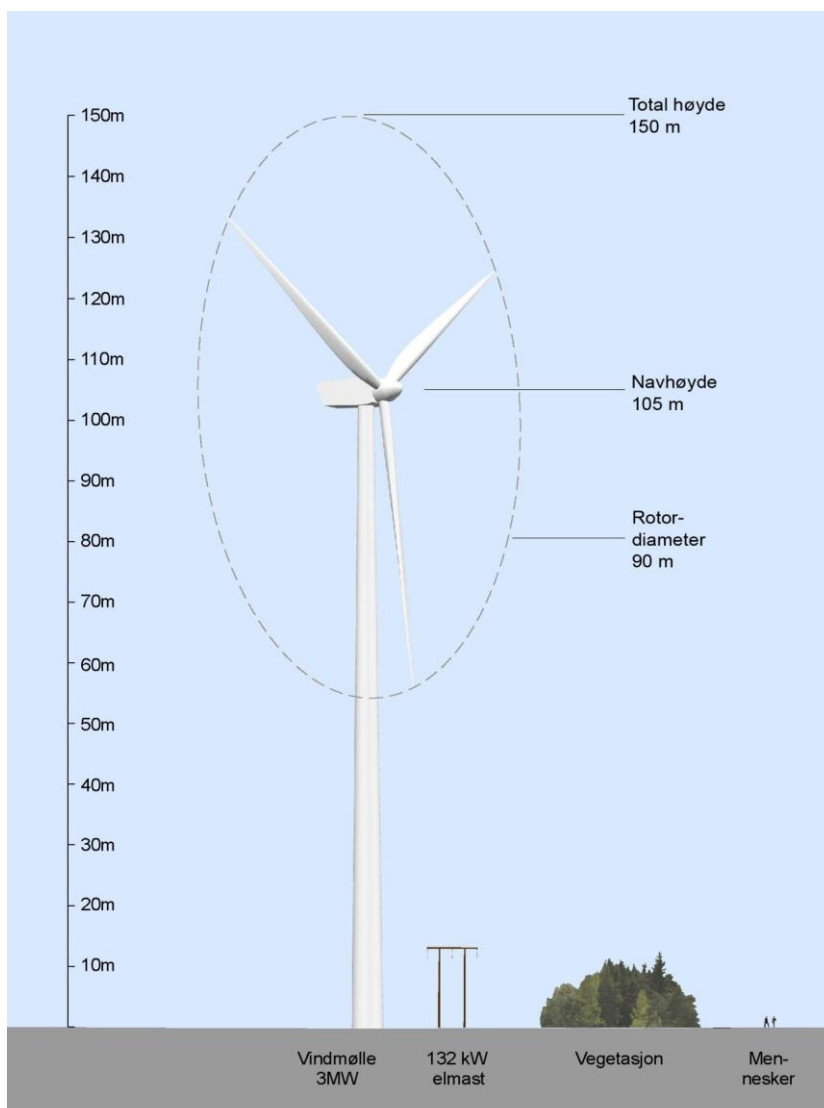
Bakgrunnen for planen er blant annet regjeringens målsetting om å tilrettelegge for økt vindkraftutbygging i områder der konfliktene i forhold til andre hensyn er akseptable, samt Østfold fylkes relativt store kraftunderskudd, og vedtatte energi- og klimaplaner i fylke og kommuner, der det legges til grunn relativt store reduksjoner i klimagassutslippene fram mot 2020.

Den regionale vindkraftplanen skal også sikre at enkeltsøknader behandles ut fra helhetlige vurderinger. Det har vært lagt vekt på en åpen planprosess med stor grad av medvirkning.

Vindkraft har tidligere vært et lite aktuelt tema i Østfold. Vindkraft i Norge har vært forbeholdt kystområder med andre vindforhold enn i Østfold. Nye typer vindturbiner gjør det aktuelt å plassere vindkraftanlegg i skogsområder. I Sverige har vindkraftutbygging i skogsområder foregått i flere år.

Regjeringens satsing på fornybar energi, samt energiselskapenes interesse for å se på prosjekter over store deler av landet, har medført et behov for regionale planer for utbygging. Kommunene har også vedtatt sine energi- og klimaplaner, som legger til grunn en stor reduksjon i klimagassutslipp i perioden fram til 2020. Foreløpig er det få konkrete grep som er tatt i forhold til dette, og vindkraftutbygging kan være ett av de aktuelle tiltakene for å nå målene.

Moderne lavvindsturbiner kan nyttiggjøre seg en årsmiddelvind på 6,5 m/s. Rotoren plasseres høyt over bakken, gjerne rundt 100-120 m, for å komme mest mulig klar av terrengets og trevegetasjonens innvirkning på vinden. Rotorbladene er gjerne 50-60 m lange, slik at vindmøllen totalt får en høyde på inntil ca 180 m. Hver turbin produserer ca 6 millioner kWh/år eller nok strøm til å forsyne ca 300 vanlige, norske husstander. Vingene roterer med relativt lavt antall omdreininger pr minutt, størrelsesorden 8-20.

Skyggekast kan være problematiske når de faller på lysåpninger som vinduer. I avstander på mer enn ca 2-3 kilometer fra turbinen vil skyggekast knapt være merkbart.

Iskast fra rotorbladene oppstår normalt når rotorbladene står i ro og kan utgjøre en sikkerhetsrisiko for folk som oppholder seg i nærområdet når turbinene starter opp igjen.

Vindturbiner og andre konstruksjoner over 60 m skal utstyres med hinderlys av hensyn til flysikkerheten. Dette plasseres på toppen av tårnet og ikke på vingene.

Kapasitet på elnettet er en begrensende faktor for plassering av større vindkraftverk. I planforslaget heter det at innmatingskapasiteten foreløpig ser ut til å være for liten i Trøgstad, Marker, Eidsberg, Rakkestad, Aremark og deler av Halden. Et eventuelt vindkraftverk i Stikla NV må sannsynligvis koples på en 66 kV ledning i Gansdalen, med relativt lang trase gjennom Fet kommune.

I planen heter det at vindturbiner fører til to typer støy: fra vingenes bevegelse og fra motoraggregatet i vindturbinen. Med unntak av perioder med lav vindhastighet gir vindturbiner kontinuerlig støy hele døgnet. Støyen er jevn og monoton. Det som betyr mest for støynivået er avstanden og vindforholdene. Andre faktorer som turbinstørrelse, vegetasjons og bakgrunnsstøy kan også påvirke oppfattelsen av støy fra vindturbiner. I planen er det pga støyen ikke plassert boliger nærmere planområdet enn 800 meter.

Vindkraftanlegg er svært synlige i landskapet, og infrastruktur (vei og nett) forbundet med anleggene medfører relativt store inngrep i naturen. Dersom slike anlegg skal plasseres i Østfold-landskapet, er det derfor behov for å se på områder hvor konfliktene i forhold til andre interesser er minst. Målsettingen med planen er å finne de mest egnede områdene for vindkraftutbygging i Østfold.

Den regionale vindkraftplanen skal sikre en behandling ut fra et helhetlig perspektiv, og den skal kartfeste følgende arealkategorier

- mulige områder for utbygging av vindkraftanlegg i Østfold
- spesielt konfliktfylte områder
- ikke aktuelle områder

Planen beskriver rammer og lovverk for vindkraftutbygging. Videre beskrives nødvendige forutsetninger for utbygging, slik som tilstrekkelig vind og nettkapasitet, og muligheter i forhold til næringsutvikling og verdiskapning.

De begrensende faktorene er miljøinteresser knyttet til landskap, naturvern, kulturminner og kulturmiljø, friluftsliv og landbruk. Disse forholdene er grundig behandlet i høringsdokumentet.

Det er gjort en analyse for å kartlegge mulige konflikter ved utbygging. GIS-analysen er et verktøy som gir en avklarende oversikt over mulige lokaliteter for vindkraftutbygging i fylket. Analysen samler og tar hensyn til relevante forhold og interesser som tiltakshavere bør legge til grunn når det søkes etter vindkraftlokaliteter.

Trøgstad kommune

Analysen er gjennomført i ulike trinn:

1. Temakart med grønne verdier er utarbeidet
2. Vekting av ulike tema-interesser
3. Konfliktkart – GIS-analyse: Temakartene er sammenstilt med vindressurskartet for å finne konfliktkart i tre nivåer:
  - a. Områder med lite konflikter
  - b. Områder med middels konflikter
  - c. Uegnede områder
4. Manuell bearbeiding for å se om områdene med lite eller middels store konflikter har potensiale som «mulig egnede områder». Resultatet er vist i plankart 1 og plankart 2 (http://www.ostfold-f.kommune.no/modules/module_123/proxy.asp?I=22273&C=394&D=2). Det er også gjort befaringer inne i områdene og i influensområdene.

I analysen er fire kategorier med informasjon tatt hensyn til:

1. Vindkart fra Kjeller vindteknikk
2. Ekskluderte områder (f.eks områder nær bolig)
3. Vektete interesser
4. Tilgang til el-nett og kapasitet på regionalnettet.

Vind: områder med årsmiddelvind på ca 6,5 m/s i 120 meters høyde regnes som godt egnet for vindkraftverk.

Ekskluderte områder er områder med tettbebyggelse, særlig høy konfliktgrad (f.eks verneområder) eller for dårlige vindforhold.

Vektete interesser:

Regionalt viktige landskapstyper er gitt en vekt på 80. Inngrepsfrie naturområder, svært viktige og andre viktige viltområder har blitt vektet henholdsvis 90, 60 og 20. Dyrka mark har fått vekt 60, kulturminner/kulturmiljø 80-100, friluftsliv 70-90. Områder med 2 eller flere boliger ble ekskludert i en radius på 1000 m rundt boligene. 1 bolig gir vekting 80 innenfor samme radius. Mer enn 8 hytter i et område ekskluderte områder innenfor en radius på 1000 m, mindre enn 8 hytter ga vekt 70.

Områder med vekt på 100 er ekskluderte områder. Områder med konflikt fra ett temakart har fått konfliktens vekt. Områder med flere konflikter har fått høyeste verdi + et tillegg etter en viss formel, men slik at ingen områder får høyere vekt enn 100. Områder som gjennom analysen får lavere enn vekt 55, er klassifisert som «mulig egnede områder». Ingen områder er helt uten konflikter.

Det foreslåtte området Stikla nordvest er en del av et større skogområde som strekker seg østover inn i Aurskog-Høland og sørover via Viktjernåsen mot Skjønhaug og Sentvet. I Trøgstad ligger det hytteområder vest og sør for området. Stikla badeplass ligger mot sør. Flere stier, deriblant Trøgstadstien, går gjennom området. Høyeste punkt er Foksen på ca 300 moh. Området kan ses fra store deler av Båstad, fra Skjønhaug og søndre del av Fet og Høland.

Området Stikla NV, er beskrevet på følgende måte i den regionale vindkraftplanen:

6.1. Stikla NV, Trøgstad

Ligger nord i Trøgstad kommune, nær grensen til Akershus fylke. LNF-område i kommuneplanen.

Areal/ størrelse på anlegg

3,15 km². Middels stort vindkraftanlegg: Ca. 10 turbiner

Vindforhold

Antatt gode i intervallet: 6,5 – 7 m/s. Høyder opp mot 300 m.

Nettilgang/ nettkapasitet

Må sannsynligvis mates inn på 66 kV ledning i Akershus – til trafo ved Gansdalen. Relativ stor avstand dit. En slik trase vil gå gjennom Fet kommune.

Landskap

Beskrivelse : Del av «Båstadjella». Landskapsbildet domineres av et barskogsområde med høye furukoller, karrig skog og mindre vann/tjern og myrer i forsenkningene. Til Østfoldlandskap å være; relativt høye åstopper (ca. 300 moh).

Landskapets verdi: Middels

Antatt virkning/ konsekvens: Middels negativ

Beskrivelse influensområde: Jordbrukslandskap i sør med flere gårdsbruk i området Måstad – Stikla vil bli berørt visuelt. Hytteområde ved Stikla. Synlig fra Øyeren og bebyggelsen på begge sider. Trolig synlig fra Båstad. (ca 5,5 km).

Influensområde verdi: Stor

Influensområdet – antatt virkning/ konsekvens: Middels negativ

Kulturmiljøer/ kulturminner

Kjente kulturminner: Ikke registrert automatisk fredete kulturminner i databasen Askeladden innenfor området.

Registreringspotensial: Området ligger over den marine grensen. Lite potensial for registrering av steinalderlokaliteter. Kan være potensial for nyregistreringer av steinalderlokaliteter/pionerbosetninger. Mulighet også for nyregistreringer av andre kulturminner, særlig knyttet til bruk av utmarksressurser.

Visuelle hensyn: Øyeren. Området ligger opp mot 300 moh. Møller vil ses på lang avstand.

Kulturminner i Akershus: Ser ikke ut til å være spesielle hensyn nordover.

Verdi: Liten

Antatt virkning/konsekvens: Middels negativ

Vurdering av datagrunnlag: Dårlig, **krever kulturminneregistrering**

Naturforhold

Naturtyperegistrering for Trøgstad kommune er ikke lagt inn i Naturbase. Ligger i nærheten av Teigsåa i Fet kommune, et viktig bekkedrag med mange arter av fugl. Artskart viser funn av gubbeskjegg (nær truet) i planområdet.

Verdi: liten

Antatte virkninger/konsekvenser: Lite negativt

Vurdering av datagrunnlag: Dårlig

Friluftsliv

Området er tatt med i fylkesplanens vedleggskart over «Viktige natur- og friluftsområder». Den merkete turstien «Trøgstadstien» går gjennom området. Ca 1 km utenfor området ligger det sikrede friområde ved Stiklatjern med badeplass/ sandstrand. Benyttes i stor grad til bading av lokalbefolkningen. Omfattende hytteområde inntil Stiklatjern. Båstad IL har orienteringskart over området.

Verdi: Middels

Antatte virkninger/ konsekvenser: Middels negativt/ stor

Vurdering av datagrunnlag: Middels/ godt

Konklusjon

Friluftinteressene må vurderes grundig i høringen. Relativt lang trase med overføring til eksisterende nett med kapasitet. Fet kommune og Akershus fylkeskommune orienteres særskilt tidlig i høringsperioden.

Mulig egnet vindkraftområde (C-kategori)

Temakartene sier om området:

- middelvind pr år i høyde 120 moh: 6,5 – 7 km/t
- ikke viktig friluftsområde
- ikke konflikt i forhold til regionalt viktig landskap
- ikke konflikt i forhold til kulturmiljø/kulturlandskap
- definert som andre viktige viltområder

Utkast til temakart ble sammen med planprogram sendt på høring til kommuner, organisasjoner m. fl og åpent annonsert. Trøgstad kommune ga følgende høringsuttalelse administrativt, 17. okt 2012:

Det vises til tilsendt høringsutkast av planprogram for regional plan for vindkraft i Østfold. Planprogrammet er gjennomarbeidet og gir et godt innblikk i arbeidet som skal gjennomføres.

Planen vil legge føringer for hvor i fylket det kan bygges vindkraftanlegg. Fra administrativt hold har kommunen bemerkninger til medvirkningsprosessen.

- *Med de korte høringsfristene som planen legger opp til, vil det være vanskelig å få til en god politisk behandling i kommunene. En ber om at det i regionale planer settes av minst 3 måneder til høring.*
- *Regionale planer lider ofte av et demokratisk underskudd fordi de får redusert oppmerksomhet lokalt. Det foreslås derfor at det legges et åpent møte under høringen til Indre Østfold.*

Det vil også kunne finnes egnede steder i kommunen som ut fra lokale vurderinger synes aktuelle, men som ikke er kommet fram i planen. Slike områder bør eventuelt komme fram gjennom høringen.

Næring-verdiskaping og økonomi

I høringsdokumentet er det beskrevet forhold knyttet til verdiskaping i anleggsfasen og driftsfasen, lokal sysselsettingseffekt, leieinntekter til grunneiere, veiforhold i skogbruket, reiseliv og kommunal økonomi.

Utbygging vil ha store positive effekter i forhold til næring og verdiskaping, både privat og offentlig. Dette handler om leieinntekter for grunneiere der anleggene plasseres, skatt på verker og bruk til kommunen, og ikke minst verdiskapningen som skjer lokalt i anleggsfasen. I planen heter det at et større vindkraftanlegg på 20-25 turbiner gjerne har 4-5 årsverk når anlegget er i drift. Inntekten for grunneierne ligger i en kompensasjon i størrelsesorden kr 100.000 – 200.000 pr turbin. Inntekten for kommunene ligger i eventuell eiendomsskatt og skatteinntekter for ev arbeidere bosatt i kommunen. Eiendomsskatten (opptil 7 promille) er knyttet til kraftverkets verdi og vil reduseres over tid. Anleggene har også behov for veianlegg, som vil kunne utnyttes i forhold til skogsdrift i områdene.

Knyttet til reiseliv er effektene trolig motsatte, da turbinene vil være svært fremtredende i landskapet og kanskje ha negativ effekt på inntrykket av uberørt og storslått natur. Det mulige egnede området som er foreslått i Trøgstad vil påvirke områder i nabokommunene Fet og Aurskog-Høland. Begge kommuner og Akershus fylkeskommune har fått tilsendt høringsdokumentene fra Østfold fylkeskommune.

Vurdering:

Denne saken dreier seg i første rekke om å veie behovet for fornybar energi opp mot ulemper av vindkraftanleggene i form av visuell forstyrrelse, støy, friluftsmuligheter mm. Østfold fylkeskommune har svart på regjeringens oppdrag som består i å finne egnede områder for vindkraftutbygging av en viss størrelse.

Det kan stilles spørsmål ved behovet for mer energi i Norge. Potensialet ved å spare energi og å effektivisere vannkraftverkene er stort. Dette er vurderinger som må tas på nasjonalt nivå og som ikke vil bli drøftet i denne saken. Regjeringens mål legges til grunn, dvs å *tilrettelegge for økt utbygging av vindkraft i områder der konfliktene i forhold til andre viktige hensyn er akseptable*. Videre vurderinger i denne saken vil konsentreres om hvorvidt det er egnede områder for vindkraft i Trøgstad.

Utviklingen av vindturbiner har vært stor de siste årene. Med den nye teknologien er det blitt aktuelt å bygge vindmøller i innlandet. Hvordan vil videre utvikling være? Det kan stilles spørsmål ved om det er riktig med en eventuell storstilt utbygging av vindkraftanlegg i skogområdene i innlandet. Videre teknologisk utvikling kan tenkes å resultere i vindturbiner som kan brukes i allerede utbygde områder, slik det viser seg unødvendig å ta «hull på» større sammenhengende skogområder. Ut fra all arealpolitikk tidligere, har en i Norge vernet om uberørte store sammenhengende landskapstyper. I Trøgstad har vi i dag store områder med byggeforbud, nettopp fordi det er sammenhengende ganske urørt.

Ved å anlegge vindkraftanlegg i et område, utelukker en i stor grad annen utnytting, med unntak av skogbruk. I forhold til nasjonale mål er det ønske om fornybar energi, men at den skal ikke gå på bekostning av viktige natur og miljøverdier. En må derfor sette dette opp mot hverandre, og se hvilke verdier et område har, og hvilken utvikling en ønsker for sitt område.

Hva vil vi at Trøgstad-landskapet skal formidle av verdier? Skal det være «stille og fritt mellom skogkledte åser» som i Trøgstadsangen eller mer moderne med vindmøller i horisontlinja.

Landskap skiller seg ut som et tema med overordnet og helhetlig perspektiv, der influensområdet for virkninger er større på grunn av vindturbinenes visuelle rekkevidde. Områder som er lite berørt av inngrep oppfattes ofte som mer sårbare for vindkraftanlegg, enn områder der andre former for anlegg og inngrep allerede finnes. Østfolds har et sammensatt landskap med landskapstyper med varierende sårbarhet og tåleevne. Konsekvenser av vindkraftutbygging vil variere i forhold til landskapstype og i forhold til turbinenes plassering i landskapet.

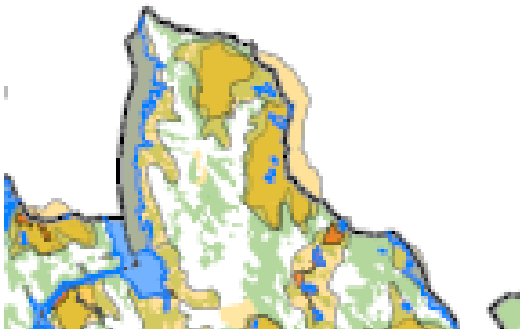
Vindturbiner utviklet for innlandet er høye, og opptil 200 m. Selv om disse ruver mer i landskapet enn små, har de en lavere rotorhastighet, og øyet vil kunne oppfatte dem som mindre forstyrrende. De vil likevel være svært tydelige i landskapet. I praksis viser det seg

imidlertid at høyden ikke har vesentlig betydning for hvor dominerende de virker landskapet. Større avstand mellom rotorene og tretoppene kan i enkelte tilfeller gjøre turbinene mindre fremtredende. Vindmøller kan av enkelte også oppfattes å ha en positiv skulpturell effekt.

Oppfatning av støynivået fra vingenes bevegelse og fra motoraggregatet på turbinene, er avhengig av avstanden og vindforholdene. Turbinestørrelse, vegetasjon og bakgrunnsstøy vil påvirke oppfattelsen av støy. Det er lagt inn ei grense på 800 meter fra vindkraftanlegget til nærmeste boligenhet, en avstand som gjør at støy ikke skal være sjenerende. Erfaringene fra andre områder tilsier at støy ikke er problem når det blåser mye, da det i slike tilfeller likevel er mye annen støy av vinden. En eventuell KU må imidlertid utarbeide støysonekart for nærmere vurdering av disse forholdene. Hovedvindretningen i Trøgstad er fra syd-vest, så foreslåtte planområder er gunstig for Trøgstads befolkning, men ugunstig for eventuell berørt bebyggelse i nord og nordøst.

Det er diskutert lavfrekvent lyd og hvilke påvirkning dette har for omgivelsene. Dette vil også måtte komme fram i en KU.

Det står i planforslaget at friluftinteressene må vurderes grundig i høringen. Av en eller annen grunn er området Stikla NV utelatt fra temakartet der områder for friluftsliv er inntegnet, mens området rundt Stiklatjern, Måstادتjern og sørover langs Viktjernåsen har fått status som «andre viktige friluftsområder». Dette avviker sterkt fra et temakart over viktige natur- og friluftsområder som ligger som bakgrunnsdokument for gjeldende fylkesplan. Her har området status som viktig natur- og friluftsområde. Her kan det med andre ord se ut som det ligger en feil i grunnlaget for den regionale vindkraftplanen. Området antas å være like mye brukt som friluftsområde som f.eks Viktjernåsen. Trøgstadstien, Gjermundstien og sti til Gaupeknatten går gjennom området.

Utsnitt av temakartet Viktige natur- og friluftsområder, et bakgrunnskart til fylkesplanen, vedtatt 2009.

Forholdene for friluftslivet vil endres, dersom det settes opp vindkraftverk, ved at områdene føles mindre urørte og villmarkspregede. For mange vil dermed områdetets verdi for friluftsliv reduseres kraftig. Veiene vil gjøre det enklere å ta seg inn i området på sykkel og til fots. Det forutsettes at veiene vil være stengt for allmenn biltrafikk. Ferdsele for øvrig vil ikke bli begrenset, men det blir advart mot iskast fra rotorene i enkelte perioder.

I området rundt det foreslåtte vindkraftområdet Stikla NV er det flere store hytteområder. Båstad ble for noen år tilbake stadfestet som turistområde med muligheter for utvidede åpningstider for matbutikken for å tilfredsstillende turister på hyttene. Under høringen har det

vært hevdet at hyttene vil få redusert verdi dersom det kommer vindmøller i området fordi man søker rolige omgivelser uten stressende elementer når man skal rekreatere på hytta. Det er mulig denne effekten kan bli en realitet, men det er også mulig at effekten vil avta med tiden.

Det er ikke registrert automatisk fredede kulturminner i området. Av nyere kulturminner finner vi blant annet Geirmundstien og Geirmundhytta og flyslipp ved Måsabytjern. Datagrunnlaget er dårlig og ytterligere registreringer må gjøres i en eventuell konsekvensutredning for området.

Den regionale vindkraftplanen sier ikke noe om hvem som har ansvar for opprydning ved en eventuell nedleggelse av vindkraftanlegg. Vindturbinene har en begrenset levetid og anlegget kan av andre grunner bli nedlagt. Fjerning av vindturbinene er svært kostbart. Det må stilles krav om økonomisk garanti for at tiltakshaver kan rydde vindkraftområder etter endt bruk.

De fleste er i dag opptatt av miljøvennlig og fornybar energi, og spørsmålet er om vi da må akseptere slike innslag i landskapet, også hos oss. Diskusjonen blir noe av den samme som kraftlinjemastene på Vestlandet. Erfaring fra mange andre områder er imidlertid at utbyggingen har hatt liten betydning for turistenes syn på området, og at det ikke har påvirket antall besøkere.

Konklusjon

Når alle argumenter skal veies, vil man i den ene vektskåla finne behovet for fornybar energi, muligheter for inntekter til kommunen og grunneiere og den skulpturelle virkningen mange mener vindmøller har. I den andre finner vi i første rekke redusert verdi av friluftsområder, støy, visuell forurensning for de som føler det og punktering av et større skogområde. Det er usikkerhet knyttet til påvirkning av verdien av hyttene i området. Rådmannen er av den oppfatning at utbygging vindkraft for å skaffe fornybar energi til et stadig økende energibehov, er et viktig bidrag til å nå målene i klimapolitikken. Pga inngrepenes størrelse er det nødvendig også å se på muligheter for å spare energi i eksisterende vannkraftverk. Holdningene til et eventuelt vindkraftanlegg i Båstad er svært delte og det er vanskelig å ta stilling til om ulempene er for store uten samtidig å diskutere Norges kraftbehov. Det synes klart at området verdi for friluftslivet er undervurdert i planforslaget. Rådmannen velger å se på føringene gitt av regjeringen på dette området som gitt og vil konkludere med at Stikla NV kan være et egnet område for vindkraftutbygging. Ulempene må begrenses gjennom å kreve at jordkabel må benyttes i vindkraftområdet og ut til nærmeste eksisterende påkoplingspunkt. Maksimalhøyden på turbinene inkludert rotor er bør begrenses til 150 meter og minsteavstand til hus/hytter vurderes øket til 1000 meter.

Vedlegg:

Regional plan for vindkraft i Østfold

Utskrift sendes:

Østfold fylkeskommune

OVERORDNET SAMARBEIDSAVTALE MELLOM SYKEHUSET ØSTFOLD OG TRØGSTAD KOMMUNE

Saksbehandler: Knut Baastad
 Arkivsaksnr.: 09/437

Arkiv: G00 &01

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
21/12	Eldreråd	10.09.2012
29/12	Livsløpsutvalget	11.09.2012
42/12	Formannskapet	13.09.2012
60/12	Kommunestyret	18.09.2012

Rådmannens innstilling:

1. Det inngås overordnet samarbeidsavtale med tilhørende retningslinjer mellom Trøgstad kommune og Sykehuset Østfold fra 1. juli 2012. Tidligere vedtatt samarbeidsavtale gjeldende fra 1. januar 2012 opphører fra samme dato.
2. Rådmannen delegeres myndighet til å avtale endringer i overordnet samarbeidsavtale med tilhørende retningslinjer som er av ikke-prinsipiell karakter.

Bakgrunn:

Kommunen og Sykehuset Østfold er etter lov om kommunale helse- og omsorgstjenester pålagt å inngå samarbeidsavtale med tilhørende retningslinjer innen 1. juli 2012. Ny felles, overordnet samarbeidsavtale er revidert, og denne skal sammen med tilhørende retningslinjer sikre innbyggerne i Østfold helhetlige, koordinerte og kvalitativt gode helse- og omsorgstjenester. Avtaleutkastet er fremforhandlet på vegne av 17 kommuner i Østfold.

Avtaleforslag og retningslinjer ble mottatt i kommunen 3. juli, og politisk behandling blir derfor lenge etter at avtalen har trådt i kraft. Det er forståelse mellom partene om at det skulle tas ved første møterunde høsten 2012, og at partene likevel forholder seg til avtalen fra 1. juli.

Saksutredningen er utarbeidet av administrativt samarbeidsutvalg, og er likelydende for alle 17 kommuner.

Saksutredning:

Sykehus og kommuner er gjennom *samhandlingsreformen* og ny *helse og omsorgstjenestelov* av 14. juni 2011 pålagt å inngå samarbeidsavtaler. Sykehuset Østfold og 17 kommuner i Østfold vedtok den første avtalen i 2005, og partene tok i bruk ny overordnet samarbeidsavtale med retningslinjene 1, 3, 5, 11 og 12 fra 1. januar 2012.

De etablerte samarbeidsorganer mellom Sykehuset Østfold og kommunene har hatt ansvar for å revidere overordnet samarbeidsavtale og utarbeide resterende 7 retningslinjer. Overordnet samarbeidsutvalg har gitt administrativt samarbeidsutvalg oppdraget. Arbeidet har vært gjennomført i partssammensatte grupper med representanter fra kommunene og Sykehuset Østfold. Fastlegerepresentant og brukerrepresentant har deltatt i arbeidsgruppene. Medlemmer fra Administrativt samarbeidsutvalg har hatt lederansvaret, og det har vært jurister tilknyttet arbeidet ved behov.

Trøgstad kommune

Arbeidet har blitt fulgt fortløpende av Administrativt samarbeidsutvalg våren 2012. Engasjementet har vært stort, og det har kommet innspill fra kommunene fortløpende.

Administrativt samarbeidsutvalg godkjente ny overordnet samarbeidsavtale 22. juni 2012. Saken ble deretter behandlet i Overordnet samarbeidsutvalg 25. juni hvor følgende vedtak ble fattet: *"Samarbeidsavtale med nye retningslinjer er godkjent uten endringer i overordnet samarbeidsutvalg."*

Overordnet samarbeidsutvalg anbefaler at avtalen med retningslinjer vedtas i kommunestyrene/ styret i Sykehuset Østfold.

Avtalen er et fremforhandlet resultat, og er bredt forankret i kommunene og i Sykehuset Østfold gjennom arbeidet. Den består av overordnet samarbeidsavtale med tilhørende 16 retningslinjer.

Retningslinjene punkt 1-11 er strukturert etter § 6 – 2 i helse- og omsorgstjenesteloven. I tillegg er retningslinje nr. 12 Samarbeidsformer revidert. Retningslinjene 1 – 12 (31 sider) er ikke vedlagt saken, men kan fås hos postmottak eller saksbehandler. Eksisterende retningslinjer, som tidligere er vedtatt i administrativt samarbeidsutvalg, har fått nummereringen 13 – 16. Disse videreføres uten endringer.

Oversikt over retningslinje 1 - 12:

retningslinje 1	Oppgavedeling
retningslinje 2	Helhetlige og sammenhengende helsetjenester til pasienter og brukere med behov for koordinerte tjenester
retningslinje 3	Innleggelse i Sykehuset Østfold
retningslinje 4	Øyeblikkelig hjelp døgnopphold i kommunene
retningslinje 5	Utskrivning fra Sykehuset Østfold
retningslinje 6	Kunnskapsoverføring, informasjonsutveksling og faglige nettverk
retningslinje 7	Samarbeid om forskning, innovasjon, utdanning, praksis og læretid
retningslinje 8	Samarbeid om jordmortjenester
retningslinje 9	Samarbeid om IKT-løsninger
retningslinje 10	Samarbeid om forebygging
retningslinje 11	Omforente beredskapsplaner og planer for den akuttmedisinske kjeden
retningslinje 12	Samarbeidsformer

Økonomiske konsekvenser

Forskrift om kommunal medfinansiering av spesialisthelsetjenesten og kommunal betaling for utskrivningsklare pasienter regulerer økonomien. Forskriften legger opp til varsling fra sykehus til kommune 24 timer i døgnet og 7 dager i uken. Kommunens betalingsplikt inntre den dagen pasienten blir erklært utskrivningsklar. Gjennom forhandlinger har partene imidlertid tidligere kommet til enighet om at pasienter kun skal meldes kommunen i tidsperioden 08.00-15.30. For pasienter som meldes utskrivningsklare på utreisedagen før kl. 12.00 inntre betalingsplikten samme dag. Meldes pasienten etter kl 12.00 (og før 15.30) inntre betalingsplikten først neste dag.

Mottak i kommunen 7 dager i uken er imidlertid til det beste for pasienten, og foregår i stor utstrekning allerede i dag. Nå blir imidlertid varslingen satt i system. Varsling og mottak 7

dager i uken er etter intensjonen i samhandlingsreformen, og er viktig for å opprettholde gode behandlingsskjeder for pasienten.

Det var opprinnelig planer om å revidere retningslinje 3 og 5 innen 1. juli 2012, men begge parter ønsket mer erfaring med retningslinjene før revidering. Det er nedsatt et klinisk utvalg som våren 2012 startet sitt arbeid. Administrativt samarbeidsutvalg følger prosessen underveis, og endelig rapport leveres høsten 2012.

Vurdering:

Østfolds nye samarbeidsavtale ivaretar kravene i nytt lovverk og er utarbeidet innen tidsfristen 01.07.12. Arbeidet er utført partssammensatt, det har vært brukerrepresentasjon og representant fra fastlegene. Begge parter har bidratt med juridisk kompetanse. Det foreligger nå en omforent samarbeidsavtale mellom kommunene i Østfold og Sykehuset Østfold.

Avtalen ivaretar Østfolds gode erfaringer med samhandling og samarbeidsavtale siden 2005. Denne felles samarbeidsavtalen viser at kommunene i Østfold står samlet som en sterk og likeverdig aktør overfor SØ. For SØ betyr avtalen at innbyggerne i Østfold kan få likeverdige helsetjenester, uavhengig av i hvilken kommune de bor.

Vedlegg:

Overordnet samarbeidsavtale

Utskrift sendes:

Sykehuset Østfold

ALKOHOLPOLITISKE RETNINGSLINJER FOR TRØGSTAD KOMMUNE 2012-2016

Saksbehandler: Inger-Lise Haugen
 Arkivsaksnr.: 08/110

Arkiv: U60

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
25/12	Ungdomsråd	10.09.2012
30/12	Livsløpsutvalget	11.09.2012
61/12	Kommunestyret	18.09.2012

Rådmannens innstilling:

- Alkoholpolitiske retningslinjer vedtas for perioden 2012-2016

Bakgrunn:

Lov om omsetning av alkoholholdig drikk mv. nummer 27 av 1989 (alkoholoven) med tilhørende forskrifter, regulerer innførsel og omsetning av alkoholholdig drikk. Alkoholovens § 1-7d krever at kommunen skal utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan. De foreslåtte alkoholpolitiske retningslinjene vil bli en del av kommunens alkoholpolitiske handlingsplan/rusplan. Trøgstad kommune har en alkoholpolitisk handlingsplan/rusplan fra 2006 hvor alkoholpolitiske retningslinjer ikke inngår.

Saksutredning:

Trøgstad kommune skal legge forholdene til rette for salg og skjenking, samtidig som kommunen i størst mulig utstrekning har som formål å begrense de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som en konsekvens av dette skal skjenking og salg av alkohol foregå på en ansvarlig og oversiktlig måte.

De alkoholpolitiske retningslinjene er ment til å være et styringsverktøy for så vel administrasjonen som politikere og et dokument som næringslivet vil ha nytte av og som de må forholde seg til.

Vurdering:

Ved å ha et verktøy som alkoholpolitiske retningslinjer vil saksbehandlingen av søknader bli enklere og retningslinjene vil bidra til ytterligere likeverdig behandling av søknadene. Søkere og bevillingshavere vil ha større forutsigbarhet om hva man vektlegger. De alkoholpolitiske retningslinjene vil også legge premissene for en god håndtering av kommunen sin alkoholpolitikk innenfor de rammene som er trukket opp av sentrale myndigheter.

Man vil også oppnå en avbyråkratisering ved mindre alvorlige forseelser av alkoholoven, administrasjonen behandler saker hvor det gis skriftlig advarsel. Kommunestyret vil fortsatt behandle alle saker som gjelder inndragning av bevilling.

Vedlegg:

Forslag til alkoholpolitiske retningslinjer 2012-2016

REFERATSAKER

Saksbehandler: Knut Baastad
Arkivsaksnr.: 12/573

Arkiv: 033

Saksnr.: Utvalg
31/12 Livsløpsutvalget

Møtedato
11.09.2012